

Oglasnik

lavantinske škofije.

Vsebina. 33. Dioecesis Lavantina Sanctae Sedi immediate subiecta. — 34. Nadaljnji spored kanonične vizitacije in birmovanja v letu 1924. — 35. Vabilo na tri važne sestanke v Mariboru. — 36. Razpis ustanovnih mest v šk. dijaškem semenišču, Maksimilijanišče-Viktorinišče, za šolsko leto 1924/25. — 37. Knjiga o V. katoliškem shodu v Ljubljani in tozadevna naročila. — 38. Slovstvo. — 39. Osebna naznanila.

33.

Dioecesis Lavantina Sanctae Sedi immediate subiecta.

S. Congregatio Consistorialis.

N. 298/21. — Lavantin. — Decretum.

Quum per novam rerum publicarum conditionem relationes archidioecesim Salisburgensem inter et suffraganeam dioecesim Lavantinam minus expeditas evasisse contigerit, instanter expetitur est ab Apostolica Sede, ut eadem dioecesis Lavantina immediate Sanctae Sedi subiiceretur. Quibus precibus SSmus Dominus Noster Pius PP. XI, attenta rei opportunitate et necessitate, benigne annuendum censuit; ac proinde praesenti Consistoriali decreto statuit ac decrevit, ut dioecesis Lavantina, quousque praesens rerum conditio permaneat, a iure metropolitico archidioecesis Salisburgensis separetur et sub immediata a Sancta Sede dependentia constituatur atque remaneat.

Contrariis quibuscumque minime obstantibus.

Datum Romae, ex aedibus Sacrae Congregationis Consistorialis, die 1. Maii 1924.

† C. Card. De Lai m. p.
Eppus. Sabinen., Secretarius.

L. S.

† Fr. Raphaël m. p.
Archiep. Thessal., Adressor.

34.

Nadaljnji spored kanonične vizitacije in birmovanja v letu 1924.¹

Birska slovesnost v Mežici na Koroškem je preložena od 12. junija na nedeljo 7. septembra t. l., in bo združena s posvetitvijo novih zvonov za tamkajšnjo župnijsko cerkev.

Pred sveto birmo v Celju bo v četrtek 26. junija 1924 posvečenje šest klerikov-trapistov v Rajhenburgu v subdiakone.

Nadalje bo kanonična vizitacija in sveta birma:

a) V nedeljo 31. avgusta 1924 pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu.

b) V dekaniji Celje:

V ponedeljek 8. septembra 1924 na Polzeli,
torek 9. sept. 1924 pri Sv. Petru v Sav. dol.,
sredo 10. septembra 1924 v Žalcu,
četrtek 11. „ „ v Grižah,

soboto 13. septembra 1924 v Galiciji,
nedeljo 14. „ „ na Teharjih.

c) V dekaniji Maribor levi dr. breg:

V torek 16. sept. 1924 pri Sv. Martinu,
sredo 17. „ „ v Kamnici,
četrtek 18. „ „ pri Sv. Barbari,
soboto 20. „ „ pri Sv. Križu,
nedeljo 21. „ „ pri Sv. Petru,
nedeljo 28. „ „ pri Sv. Marjeti,
ponedeljek 29. „ „ v Selnici,
torek 30. „ „ v Gornji Sv. Kungoti.

Dan vizitacije v župniji Sv. Marije v Mariboru se bo določil sporazumno s cerkvenim predstojništvom.

¹ „Oglasnik“ lavantinske škofije, 1924, šte. IV. odst. 20 in šte. V. odst. 29.

35.

Vabilo na tri važne sestanke v Mariboru.

Z razveseljivo požrtvovalnostjo so se duhovniki oklenili v tekočem letu ustanovljenih, oziroma v svojem delokrogu razširjenih društev, namreč Misijonske zveze lavantinske duhovščine, Društva katehetov lavantinske škofije in Vzajemnosti, društva duhovnikov lavantinske škofije. Misijonska zveza naj obudi v duhovnikih zanimanje in vnemo za zunanje misijone in naj pritegne širše sloje krščanskega ljudstva k izdatnemu podpiranju misijonov. Društvo katehetov naj pospešuje katehetsko izobrazbo članov in skrbi za versko-nravno vzgojo mladine, Vzajemnost pa naj pospešuje stanovske interese duhovščine. Za izvrševanje teh prevažnih nalog je treba medsebojnih pogovorov.

Ta namen hočejo doseči sestanki in občni zbori omenjenih društev, ki se vršijo v dijaškem semenišču v Mariboru dne 8. julija 1924. Od 8. do 10. ure ima zborovanje in občni zbor Društvo katehetov z referatom o veroučnih knjigah, zlasti o Krščanskem nauku

za prvence, in o vzgojnem katehetovem delu. Od 10. do 12. ure zboruje Misijonska zveza z referati o Misijonski zvezi, o Dejanju svetega Detinstva in o Družbi za širjenje svete vere, ki se bo ob tej priložnosti za lavantinsko škofijo ustanovila in uvedla. Ob 1/2 14. uri je občni zbor Vzajemnosti.

K tem posvetovanjem, ki se vršijo isti dan, da se iz gmotnega ozira omogoči obilna udeležba, se vabijo vsi duhovniki iz lavantinske škofije in iz njej prideljenih župnij krške, sekovske in somboteljske škofije.

Večini bo mogoče priti pravočasno z jutranjimi vlaki, udeležencem pa, ki pridejo v Maribor že na predvečer, se bodo nudila prenočišča v dijaškem semenišču in v bogoslovju. V teh zavodih bo za udeležence pripravljen tudi obed proti primerni odškodnini. Gospodje, ki želijo prenočišča ali skupnega obeda se naj zanesljivo do 1. julija 1924 prijavijo ordinariatski pisarni.

36.

Razpis ustanovnih mest v šk. dijaškem semenišču, Maksimilijanišče—
Viktorinišče, za šolsko leto 1924/25.

Za prihodnje šolsko leto 1924/25 se razpišejo za zopetno oddajo v šk. dijaškem semenišču nova ustanovna mesta, okoli 40 po številu.

Pogoje za sprejem je šk. sinoda leta 1900 določila tako-le:

„§ 69. Alumni in seminarium non suscipientur, nisi qui legitimo matrimonio in dioecesi Lavantina oriundi, moribus probi, corpore sani, aetate non iusto

provectiones et sua indole et voluntate spem attulerint, eos ecclesiae Lavantinae sacro ministerio perpetuo se tradituros esse.“ (Actiones et constitutiones Syn. dioecesis. anno sacro 1900 institutae et peractae. Marburgi, 1901. Pag. 456).

Z ozirom na to sinodalno določbo in na sedanje razmere veljajo tedaj sledeči pogoji:

1. Poklic k duhovskemu stanu.

2. Prošnjiki morajo biti zakonski sinovi dobrih krščanskih staršev ter lepega vedenja.

3. Telesno zdravje.

4. Prošnjiki se le tedaj morejo upoštevati, če so vsaj z dobrim uspehom dovršili kak gimnazijski razred ali če so z dobrim uspehom napravili izpit za prvi gimnazijski razred.

5. Glede na starost imajo prednost tisti, kateri po dovršenem csmem gimnazijskem razredu še ne bodo prestopili 21. starostnega leta.

6. Vsak gojenec mora biti preskrbljen s potrebno obleko in perilom in mora v semenišče za svojo rabo s seboj prinesiti dve odeji, eno podzglavno blazino, dva para rjuh, dve obrisači, dva servijeta in tudi mizno orodje, t. j. žlico, nož in vilice; tudi morajo starši, domači ali drugi dobrotniki semeniških gojencev sami poravnati stroške za učne knjige, šolske potrebščine, za zdravnika in za zdravila. Iz imetja zavoda se poleg polne preskrbe gojencev plača snaženje perila, kurjava in razsvetljava.

7. Prošnji za sprejem se naj priložijo:

Krstni list, zadnje šolsko spričevalo, ubožni list, zdravniško spričevalo. Prosilci za eno zgoraj imeno-

vanih ustanovnih mest naj prošnji za sprejem priložijo izjavo (reverz-obveznico), podpisano od njihovih staršev ali od varuha in sopodpisano od dveh zanesljivih prič, s katero se starši oziroma varih ali kak dobrotnik obvežejo, da bodo preskrbovalnino letnih 4000 Din. semeniški blagajni povrnili v slučaju, da bi gojenec iz lastne krivde ne postal duhovnik lavantinske škofije.

Prošnje za sprejem v šk. dijaško semenišče se morajo vložiti najdalje do 31. julija pri pristojnih šk. župnijskih uradih, ki naj vestno semkaj poročajo o nravnem obnašanju prošnjikov in njihovih domačih in v kakšnem gmotnem stanju se nahajajo starši ali sorodniki prošnjikov. Tudi naj šk. župnijski uradi semkaj pišejo, če so prošnjiki gledé na zdravje in postavo po njihovem mnenju sposobni za vzvišeni duhovski stan. Neizadostno opremljene prošnje se ne bodo upoštevale.

Ker je še zmeraj velika draginja in ker šk. dijaško semenišče ne more izhajati s svojimi dohodki, bodo starši morali tudi letos kakor doslej, za vsakega gojenca plačevati nek letni prispevek, čigar višina se bo določila za vsakega gojenca posebej z ozirom na njegove premoženjske razmere.

37.

Knjiga o V. katoliškem shodu v Ljubljani in tozadevna naročila.

Poročilo o V. katoliškem shodu v Ljubljani leta 1923 je dotiskano. Knjiga ima 400 strani in 25 slik ter stane 60 Din.

Sklepi V. katoliškega shoda so velikega pomena za prihodnost in globoko segajo tudi v dušeskrbje. Zato se bo kmalu po Binkoštih poslalo primerno število izvodov omenjenega poročila dekanijskim uradom, ki so s tem naprošeni, da brž dostavijo vsakemu župnijskemu uradu po eno knjigo.

Župnijskim uradom se naroči, da naj knjigo sprejmejo za župnijski arhiv na cerkveni račun in čimprej vpošljejo po položnici, ki bo pridejana vsaki knjigi, znesek 60 Din.

Knjigo naj proučavajo ter izvajajo sklepe in resolucije V. katoliškega shoda.

Zlasti naj na podlagi tozadevnih referatov na katoliškem shodu opozorijo v nedeljo 22. junija t. l., pred praznikom sv. Janeza Krstnika, v posebni pridigi vernike na pogubne posledice nezmernega už-

vanja opojnih pijač ter jih nujno opominjajo k treznosti, oziroma zdržnosti. Pri sestavi pridige bodo dobro služile lavantinske sinodalne konstitucije: De extirpando vitio intemperantiae (1900, str. 286 in 1911, str. 442 nsl.), de alcoholismo (1903, str. 263).¹

Na prošnjo stalnega odbora katoliškega shoda se dušnim pastirjem še posebej priporoča, da v zmislu dotičnih resolucij vedno bolj gojijo ljudsko cerkveno petje, kar naročajo tudi lavantinske sinodalne določbe: De cantu ecclesiastico in lingua populari (1903, str. 590); de cantu ecclesiastico et pulsatione organi in schola populari et in paedagogio (1906, str. 436); de cantuario dioecesano (1911, str. 574).

¹ Obenem s to številko „Oglasnika“ prejme vsak župnijski urad v uporabo poziv na delo za treznost „Dvigni se — sveta vojska“ in lepak društva za gojitev treznosti. Kdor bi želel več izvodov za širjenje med ljudstvom ali za prilepljenje na primernih krajih, kjer jih neprijatelji treznostne misli ne bodo mogli uničiti, si jih blagovoli naročiti pri zvezi „Sveta vojska“, oziroma pri omenjenem društvu v Ljubljani, kjer jih dobi brezplačno.

38.

Slovstvo.

I. Grivec Franc: **Cerkev**. Ljubljana, 1924. Str. IV, 320. Peta knjiga „Bogoslovne Akademije“ v Ljubljani.

Grivčeva knjiga je važen pojav ne le v naši domači, dokaj pičli bogoslovni literaturi, temveč tudi v

svetovnem slovstvu, ki v latinskem in v drugih svetovnih jezikih nudi obilico knjig o Cerkvi. Kar daje knjigi posebno vrednost tudi med tovrstnimi svetovnimi deli, je poznavanje orientalske, pravoslavne, grške kakor ruske teologije.

Prepuščajoč oceno knjige z znanstvenega stališča strokovnim glasilom, opozarjamo na tem mestu pred vsem na praktičen moment. Knjiga ni le suhoparen učbenik, pisana je v gladkem in lahkem jeziku ter podaje obilo gradiva tudi praktičnemu dušnemu pastirju, pridigarju in katehetu.

Nauk o cerkvi je dandanes eminentno apologetičnega pomena. Vsi sovražni napadi proti krščanstvu so dandanes naperjeni v prvi vrsti proti cerkvi; naravno, ker cerkev je krščanstvo in concreto, ona je živa in nazorna zastopnica in oznanjevalka božjega zakona. Ker so čutni predmeti najbližji in najbolj dojemljivi našemu spoznanju, je tudi naravno, da materialni, človeški element stopa najbolj pred oči, zato celo duhovnik lahko izgubi orientacijo glede cerkve, ako se v vsakdanjem življenju in v zgodovini ozira le na to, kar mika njegove čute. Zato je zelo priporočati, da duhovniki pazno prebirajo Grivčeva knjigo in iz nje podajejo vernikom za versko in moralno življenje prevažne resnice.

Celo tvarino je pisatelj pregledno obdelal v šestih razdelkih ali sekcijah. Grivčeva knjiga je menda prva med slovenskimi knjigami, ki je dobila laskavo pohvalo najvišje cerkvene oblasti. Pisatelj je namreč to knjigo in ono o primatu ter cerkvenem edinstvu (Ljubljana, 1921) predložil sv. Očetu. Po naročilu papeževem je kardinal-državni tajnik Gasparri poslal pisatelju zahvalno in pohvalno pismo, v katerem pravi med drugim:

„... Sanctitati Suae summopere placet tua in utroque opere cura manifesta ut veritatem catholicam fideliter et dilucide exponas, omni auxilio scientifico usus et simul caritatis illius et benignitatis memor quas Pontifex vestigia Praedecessorum secutus in literis de Sancto Martyre Iosaphat iterum commendatas voluit. Tua ergo scripta cognitionem simul et amorem unius catholicae Ecclesiae non solum inter catholicos iam fratres tuos Slovenos et Croatas diffundent, sed etiam inter dissidentes Slavos iuvante efficaciter ea quae a teipso annunciatu versione russica.“

Na to podaje pismo kratek pregled vsebine knjige o Cerkvu in h koncu navaja v slovenskem jeziku besede pisateljeve: „Naj bi vsi, ki jih družu sveti spomin skupnih apostolov sv. Cirila in Metoda in sveta dediščina skupne Matere Marije, vzljubili Eno Mater Cerkev.“

V tem zmislu tudi škofijski ordinariat častiti duhovščini knjigo kar najtopleje priporoča.

II. Svetovnoznana založba Herder et Co. v Freiburgu je tukajšnjemu ordinariatu predložila po en izvod nastopnih knjig v presojo in priporočilo:

Das Meßbuch der hl. Kirche (25. izdaja).

Römisches Vesperbuch (7. izdaja).

Oremus. (Kleines Meß- und Vesperbuch) (9. izdaja).

Römisches Sonntagsmeßbuch (1. izdaja).

Leta 1884. je beuronski benediktinec p. Anzelm Schott prvič stopil pred občinstvo s svojo mašno knjigo posneto po rimskem misalu. Tekst je latinski in nemški. Tuintam so vpletene praktične opazke, deloma liturgične, deloma ascetične vsebine. Namen mu je bil cerkvene molitve med verno ljudstvo razširiti. „Srečni tisti“ — piše v uvodu — „ki s Cerkvijo molijo, ki se v svoji pobožnosti nanjo naslanjajo.“ — Mašna knjiga se je med Nemci čudovito razširila. Za to nam je jasen dokaz najnovejša 25. izdaja.

Druge knjige, ki imajo isti namen, so se tudi že zdatno razširile. Zato naznanjene knjige onim, ki znajo nemški, toplo priporočamo. Duhovniki sami vemo, kakšno moč do človeka ima liturgična beseda s svojo točnostjo in dogmatično sigurnostjo. Zato je tudi nam jako prilično, če tuintam te vrste knjige vzamemo v roke ter s točnim prevodom tem bolj vuidemo v pomen liturgičnega besedila. Vsekakor bi pa bilo tudi laičnim osebam, veččim nemškega jezika, koristno, ako se seznanijo na ta način z nedosežnim pomenom svetih cerkvenih molitev.

Založnik nam cene posameznih knjig ni naznanil. Kdor bi želel katero teh knjižic kupiti, mu bodo brez dvoma naše slovenske knjigarne rade posredovale.

39

Osebná naznanila.

Imenovani so bili gospodje: Jožef Klekl, vpok. župnik s Pečarovec in narodni poslanec, tč. v Črensovcih, za šk. duhovnega svetovalca (10. maja 1924); Jožef Weixl, župnik pri Sv. Križu blizu Ljutomera, za šk. duhovnega svetovalca (28. maja 1924) in za dekana Ljutomerske dekanije (1. junija 1924); Janez Medvešek, župnik na Vidmu, za dekana Videmske dekanije in Alojzij Sagaj, nadžupnik v Hočah, za dekana na Dravskem polju (1. junija 1924).

Umeščen je bil gospod Alojzij Sagaj, župnik pri Sv. Janezu na Dravskem polju, kot nadžupnik v Hočah (1. maja 1924).

Postavljen je bil gospod Leopold Amon, kapelan pri Sv. Janezu na Dravskem polju, za provizorja istotam (1. maja 1924).

Nastavljeni so bili gospodje: Franc Polak, provizor v Hočah, kot I. kapelan ravnotam (1. maja 1924); deficient Janez

Ogulín kot kapelan v Galiciji pri Celju in Štefan Štiper kot I. kapelan v Slov. Bistrici (1. junija 1924).

Prestavljen je bil gospod Franc Stermšek iz Slov. Bistrice (I) v Šmarje pri Jelšah (I — 1. junija 1924).

Resigniral je gospod Jožef Laßbacher na župnijo Belevode (30. aprila 1924).

Dopust zaradi bolezní je dobil gospod Franc Ostrž, kapelan v Turnišču (od 1. aprila 1924).

Začasno prazno ostane mesto kapelana pri Sv. Janezu na Dravskem polju.

Umrla sta gospoda: Anton Srabočan, vpok. župnik v Pišecah, dne 7. maja 1924, v 54. letu in Ignac Grifič, duhovnik v pokoju v Celju, dne 11. maja 1924, v 42. letu starosti.

Lavantinski škofijski ordinariat v Mariboru,

dne 7. junija 1924.